

Anlægsrammen - sondringen mellem anlæg og drift

Vejjuradagen 2024

VEJ-EU
VEJSEKTORENS EFTERUDDANNELSE

Revision. Skat. Rådgivning.

Modstridende hensyn, men forudsætter kontinuitet i definitionen – Citater fra Licitationen:

*”I de seneste ti år er **trængslen på de danske veje steget**. Alligevel er **investeringerne i anlæg og vedligeholdelse af vejnettet faldet med 24 procent siden 2011, det er 3,2 milliarder kroner.**”*

*”Mens kommunernes driftsudgifter skal holdes i ro, har kommunerne de senere år fået lov til at bruge ubegrænsede midler til nye anlæg og er af regeringerne nærmest tilskyndet til at bygge nyt. Det giver den groteske situation, at **der er masser af penge til nyanlæg men ingen til at vedligeholde** de eksisterende anlæg.*

Situationen er særlig alvorlig i ... kommune. Der er simpelthen ikke penge nok på driftsbudgettet til at vedligeholde byens veje og derfor accelererer forfaldet for hver dag der går.

*Kommunen prøver derfor **at liste større vedligeholdelsesprojekter igennem som anlægsarbejde**... Men der er en vis gråzone med hensyn til **økonomistyring** om projekter er anlæg eller drift, Vi mener, der kan argumenteres for, at nogle af de større samlede istandsættelser - blandt andet af nogle af vore hårdt medtagne broer - er at betragte som anlæg, og at der derfor bør afsættes anlægskroner til nogle af de store samlede istandsættelser.”*

*”Der er en **stigning i kommunernes udgifter til drift af veje** på 85 mio. kr., svarende til 2 procent, fra budget 2022 til budget 2023, når man måler i faste priser. Til gengæld er der **et stort fald** på 589 mio. kr. eller 14 procent, i faste priser, **i udgifterne til anlæg af veje** fra budget 2022 til budget 2023.*

*Tilbagegangen på anlægsbudgettet for veje viser med al tydelighed, at **kommunernes økonomi er hårdt presset.**”*

Udgangspunktet: Kommunernes Budget- og Regnskabssystem (KBRS) - Dranst

Formål med Dranst: At kategorisere kommunale udgifter og indtægter efter type

Dranst (1 – 9) forekommer således på hovedkonti/funktioner:

Dranst	Hovedkonti
• 1 Drift	0 - 6
• 2 Statsrefusion	0 - 6
• 3 Anlæg	0 - 6
• 4 Renter	7.22.05 - 7.58.79
• 5 Balanceforskydninger	8.22.01 - 8.52.62 og 8.58.80 - 8.75.95
• 6 Afdrag på lån og leasingforpligtelser	8.55.63 - 8.55.79
• 7 Finansiering	7.62.80 - 7.68.96 og 8.55.63 - 8.55.79
• 8 Aktiver	9.22.01 - 9.42.44 og 9.58.80 - 9.68.87
• 9 Passiver	9.45.45 - 9.55.79 og 9.72.90 - 9.75.99

- Vedligehold?
- Ombygninger?
- Investeringer?

Anlæg/investeringer – dranst 1 (drift) eller 3 (anlæg)?

Sondring mellem drift og anlæg er som regel ukompliceret ved **anlæg** af vej – tager udgangspunkt i udgiftens størrelse og karakter.

Dranst 1 (drift)

- Løbende udgifter til den daglige drift.
- Eksempler: Lønninger, vedligeholdelse, forbrugsvarer.
- **Bevillingsprocedurer**: Knyttet til vedtagelsen af det årlige budget.

Dranst 3 (anlæg)

- Udgifter til større projekter og investeringer.
- Eksempler: **Nyanlæg af større omfang** bør altid henføres til anlægssiden. Anskaffelser i forbindelse med nyanlæg konteres som en del af anlægsudgiften.
- **Bevillingsprocedurer**: Kræver en specifik anlægsbevilling for hvert projekt.

Vedligehold/ombygning - 1 (drift) eller 3 (anlæg)?

Kommunernes Budget- og Regnskabssystem (KBRS):

Det er ikke muligt - og næppe heller hensigtsmæssigt - at give en udtømmende beskrivelse af de forhold, der må indgå i overvejelserne omkring sondringen mellem driftsudgifter og anlægsudgifter. Dette vil nemlig i vidt omfang bero på den konkrete situation.

Hvis arbejdet indebærer væsentlige ændringer i bygninger eller anlæg, eller hvis formålet med eller brugen af bygningen eller anlægget ændres væsentligt, bør udgiften konteres som anlæg.

Vurderingskriterier for drifts- og anlægsudgifter:

Forhold, der kan indgå i vurderingen af, om en udgift skal henføres til drift eller anlæg:

1. Udgiftens størrelse og karakter (type) - kan variere fra kommune til kommune
2. Væsentlig ændring i den pågældende aktivitets sædvanlige udgiftsniveau
3. Styringsmæssige overvejelser

Vedligehold/ombygning – vurderingskriterier for Drift og Anlæg

1. Udgiftens Størrelse og Karakter (type)

- Drift: Mindre, løbende udgifter, der er nødvendige for den daglige drift af en institution eller aktivitet. Eksempler inkluderer lønninger, vedligeholdelse og forbrugsvarer.
- Anlæg: **Ift. aktivitetens sædvanlige budget**, større engangsudgifter, der ofte er forbundet med investeringer i nye faciliteter eller større renoveringer. Eksempler inkluderer nyanlæg, større renoveringer og køb af større udstyr.

Vedligehold/ombygning – vurderingskriterier for Drift og Anlæg

2. Væsentlig ændring i den pågældende aktivitets sædvanlige udgiftsniveau

- Drift: Udgifter, der ikke medfører en væsentlig ændring i institutionens eller aktivitetens sædvanlige udgiftsniveau.
- Anlæg: Udgifter, der medfører en væsentlig ændring i institutionens eller aktivitetens sædvanlige udgiftsniveau. Dette kan inkludere større investeringer, der væsentligt ændrer den daglige drift eller kapacitet.

Vægten lægges ikke på, om den konkrete anskaffelse er ordinær eller ekstraordinær, men derimod:

- ✓ Øget kapacitet/kvalitet ud over det oprindelige (sammenfaldende med aktiveringskriteriet i KBRS, - infrastruktur aktiveres dog ikke)
- ✓ Øget levetid ud over det oprindelige (sammenfaldende med aktiveringskriteriet i KBRS, - infrastruktur aktiveres dog ikke)

Vedligehold/ombygning – vurderingskriterier for Drift og Anlæg

3. Styringsmæssige Overvejelser

- Drift: Udgifter, der er en del af den løbende økonomiske styring og kontrol, typisk knyttet til det årlige budget.
- Anlæg: Udgifter, der kræver specifik anlægsbevilling og projektstyring, ofte med en længere tidshorisont.
 - Der vil kunne gives rammebevillinger til anlægsarbejder, der:
 - Er af beløbsmæssigt mindre omfang
 - Er nært beslægtede, dvs. af samme projekttype
 - Enten alle afsluttes inden for det pågældende budgetår eller udgør veldefinerede projekter.
- Obs på forskel i målingen af hhv. serviceramme og anlægsloft (bogført vs budget, netto vs brutto)

Drift eller anlæg?

- Teknisk forvaltning renoverer en bro til 5 mio. kr. Ingen ændring i broens kapacitet?
 - ✓ Drift .»Er en "normal" udgift.... (stor kommune).
 - ✓ Anlæg -> Er en "stor" udgift.... (mindre kommune)
- Der indgås 10 årig aftale med et asfaltselskab om vejene med en årlig betaling på 5 mio. kr.?
 - ✓ Drift -> Der sker ikke en væsentlig ændring i aktivitets- eller udgiftsniveauet.
 - ✓ Anlæg -> Styringsmæssige overvejelser (rammebevilling)
- Der betales 1,5 mio. kr. for behovsanalyse og programoplæg omkring vejinfrastrukturen i kommunen?
 - ✓ Drift -> Ud fra et synspunkt om, at forvaltningen løbende skal foretage evalueringer m.v.
- Der gives en rammebevilling til kommunens egen-udførte vedligehold af vejene
 - ✓ Drift -> Der sker ikke en væsentlig ændring i aktivitets- udgiftsniveauet.
 - ✓ Anlæg -> Styringsmæssige overvejelser (rammebevilling)

Anvendt regnskabspraksis

Kontinuitet i definitionen

KBRS Kap 7.:

"Beskrivelse af anvendt praksis:

Anvendt regnskabspraksis skal kort og præcist beskrive , hvordan de frihedsgrader der er ved udarbejdelsen af balancen, jf. særligt afsnit 8.4.3, er udnyttet, f.eks. beløbsgrænser for indregning af aktiver, anvendte afskrivningsperioder, principper for anvendelse af op- og nedskrivninger m.v. Beskrivelsen skal endvidere indeholde ændringer i anvendt regnskabspraksis i forhold til tidligere år.

Årsregnskabsregnskabet skal indeholde en beskrivelse af anvendt regnskabspraksis og evt, ændringer i forhold til tidligere år."

"Det er imidlertid en hovedregel, at de regler og procedurer, som den enkelte kommune fastlægger, skal være kendetegnet ved en kontinuitet over tiden. Der bør med andre ord ikke gennemføres hyppige ændringer i de regnskabsmæssige regler og procedurer - herunder i supplementsperiodens længde som kan medvirke til at vanskeliggøre en vurdering af det kommunale regnskab."

Sammenfatning

Det er vigtigt at foretage en korrekt kategorisering af udgifter som enten

- drift eller
- anlæg

for at sikre præcis økonomisk styring og korrekt budgettering og regnskabsføring.

Der opnås ensartet sammenligningsgrundlag mellem kommuner - f.eks. til brug for Danmarks Statistik, Ministeriers beregninger og forslag til ny eller ændret lovgivning, budgetfremskrivninger, andre økonomiske opgaver, såsom takstberegninger mv.

Overvejelserne bør altid tage udgangspunkt i udgiftens størrelse og karakter samt den konkrete situation.

Vurderingskriterier for drifts- og anlægsudgifter:

Forhold, der kan indgå i vurderingen af, om en udgift skal henføres til drift eller anlæg:

1. Udgiftens størrelse og karakter (type) - kan variere fra kommune til kommune
2. Væsentlig ændring i den pågældende aktivitets sædvanlige udgiftsniveau
3. Styringsmæssige overvejelser
4. **Kontinuitetsprincippet**

Kontakt

Jens Peter Brusén Rasmussen

PwC | Senior Manager

jens.peter.rasmussen@pwc.com

Direkte 3945 3453 | Mobil 2938 2506

Denne publikation er udarbejdet alene som en generel orientering om forhold, som måtte være af interesse, og gør det ikke ud for professionel rådgivning. Du bør ikke disponere på baggrund af de oplysninger, der er indeholdt i denne publikation, uden at indhente specifik professionel rådgivning. Vi afgiver ingen erklæringer eller garantier (udtrykkeligt eller underforstået) hvad angår nøjagtigheden og fuldstændigheden af de oplysninger, der findes i publikationen, og, i det omfang loven tillader, accepterer eller påtager PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab, dets aktionærer, medarbejdere og repræsentanter sig ikke nogen forpligtelse, ansvar eller agtpågivenhedspligt for eventuelle konsekvenser, som følger af, at du eller andre handler eller undlader at handle i tillid til de oplysninger, der findes i publikationen, eller for eventuelle beslutninger truffet på baggrund af publikationen.